

NOVÉ SÍDLIŠTĚ KULTURY S VYPÍCHANOU KERAMIKOU U NOVÝCH DVORŮ, K. Ú. LÁŽOVICE, OKR. BEROUN

Daniel Stolz

Při kontrole základových pasů na stavbě rodinného domu v obci Nové Dvory, k. ú. Lážovice (obr. 1) v červnu roku 2009 byly objeveny narušené archeologické situace. Při následném záchranném výzkumu byla prozkoumána část objektu kultury s vypíchanou keramikou a na řezu zdokumentován další neolitický objekt.

HISTORIE VÝZKUMŮ NA KATASTRU OBCE

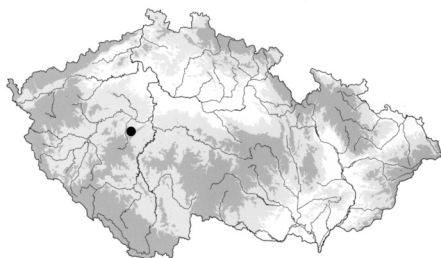
V následujícím přehledu uvádíme soupis všech známých archeologických lokalit na katastru obce. V přehledu nejsou zahrnuty starší ojedinělé nálezy a drobné nedatované soubory pravěké keramiky z povrchových průzkumů.

Lážovice I

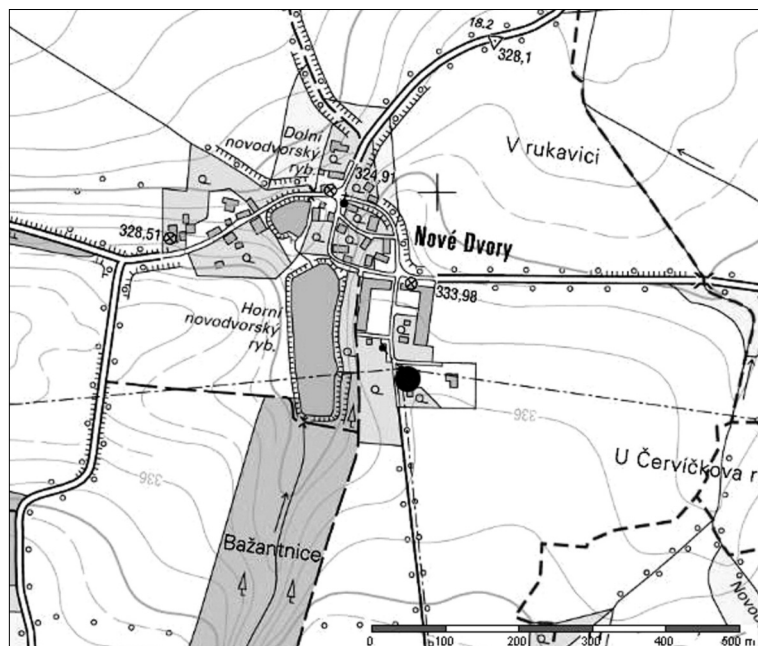
Americká expedice odkryla v červnu roku 1930 severně od obce v poloze Na kastrách 16 kostrových hrobů ležících ve volné řadě směřující od severu k jihu. Kostry spočívaly v natažené poloze na zádech a byly obloženy kamením. Výbavu tvořily keramické nádoby, záušnice, skleněné perly a železné nože. V roce 1956 prozkoumal ještě J. Maličský jeden rozrušený hrob bez přídavků (Sláma 1977, 62-66).

Lážovice II

V 30. letech 20. století byl na poli zhruba 0,5 km jižně od obce vyorán soubor bronzových předmětů: litý turban zdobený rytými kroužky, kroužek s ouškem, další kroužek s paprskovitými rameny a perla. V 50. letech 20. století zde provedl J. Maličský záchranný výzkum orbou výrazně narušených mohyl. Celkem prozkoumal tři mohylové násypy. Všechny měly středové kamenné kuzele. Pohřby byly pravděpodobně žárové. Mezi nálezy převládají zlomky keramických nádob (Maličský 1962).

Obr. 1. Nové Dvory (k. ú. Lážovice), okr. Beroun. Výřez z mapy s vyznačením místa výzkumu. Vlevo: poloha lokality na mapě ČR

Lážovice III

Na jižním okraji obce prováděl J. Maličský v letech 1955-1956 a 1959 malé sondážní výzkumy, při kterých zjistil kulturní vrstvu a objekty s nálezy kultury s vypíchanou keramikou, jordanovské kultury, postjordanovského období, starší, mladší a pozdní doby bronzové, laténského období, doby římské a raného středověku (Břicháček 1986, 147; Maličský 1960; 1967).

Lážovice IV

Při stavbě vepřína na jihovýchodním okraji obce v roce 1957 uskutečnil J. Maličský záchranný výzkum, při kterém prozkoumal objekty únětické a štíterské kultury (Maličský 1959).

Lážovice V

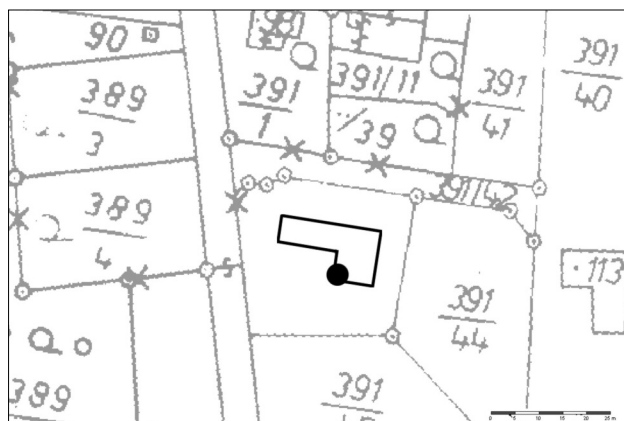
V roce 1983 zdokumentoval V. Matoušek při průzkumu melioračních rýh zhruba 0,3 km severně od obce devět objektů, z nichž jeden náležel do doby laténské a jeden do raného středověku. Ostatní se nepodařilo datovat. Při povrchové prospekci D. a D. Stolzových v roce 1999 a 2002 bylo zjištěno ještě neolitické i germánské osídlení a upřesněn rozsah laténského i raně středověkého osídlení (Matoušek 1985; Stolz 2003, 354-355).

Lážovice VI

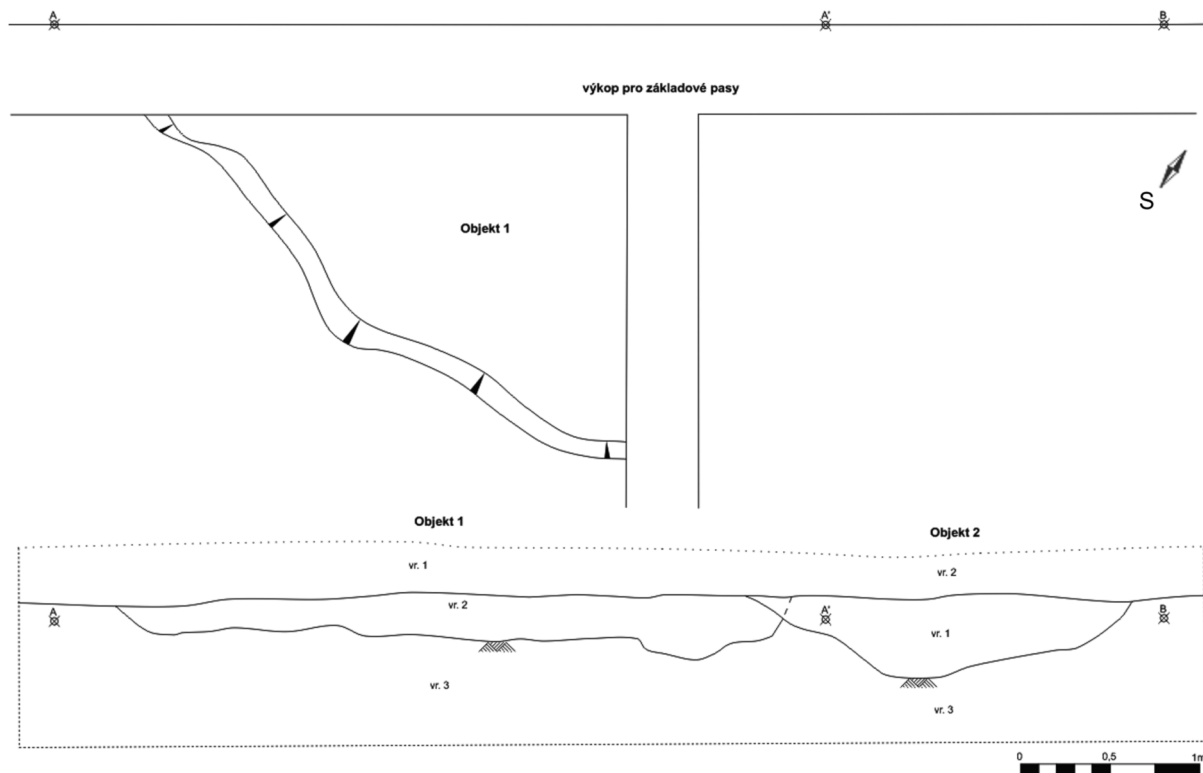
Několik zlomků keramiky kultury s vypíchanou keramikou bylo objeveno při povrchových průzkumech na jaře roku 1999 severovýchodně od obce na pravém břehu Novodvorského potoka (Stolz 2003, 355).

Lážovice VII

Malé neolitické sídliště bylo identifikováno při povrchovém průzkumu autora článku zhruba 0,8 km západně od obce na pravém břehu bezjmenného přítoku Chumavy v roce 2002 (Stolz - Matoušek 2006, 222).

Obr. 2. Nové Dvory (k. ú. Lážovice), okr. Beroun. Výřez katastrální mapy s vyznačením stavby a zkoumaných objektů

Obr. 3. Nové Dvory (k. ú. Lážovice), okr. Beroun. Půdorysy a řezy objektů 1 a 2

GEOGRAFICKÝ A SÍDELNÍ KONTEXT NALEZIŠTĚ

Staveniště rodinného domu leží na jihovýchodním okraji vsi Nové Dvory (par. č. 391/43; obr. 1). Přibližné JTS souřadnice stavby jsou 770031 1065245 (údaje z katastrální mapy). Plocha výzkumu se nachází v rovinatém terénu o nadmořské výšce 334 m. Nejbližší vodní zdroj představuje drobná vodoteč tekoucí od Osova do Nových Dvorů. Vzdálenost naleziště od ní činí 120 m. Podloží zde tvoří svahové hlinité sedimenty kvartérního stáří, na které nasedá oglejená půda. V nejbližším okolí převládají svahové hlinité sedimenty kvartérního stáří a ordovické prachovce a břidlice s pokryvem hnědozemě, hnědých a oglejených půd. Region patří do klimatické oblasti B 3, tj. mírně teplá, mírně vlhká s mírnou zimou, pahorkatinná. Průměrná roční teplota je 7–9° C, průměrná výška srážek 500–600 mm.

POPIS NÁLEZOVÉ SITUACE, OBJEKTŮ A NÁLEZŮ

Vzhledem k charakteru stavby (dům na základových pasech bez podsklepení) a dosavadní absenci archeologických situací v bezprostředním okolí byl během výkopových prací zvolen jako základní metoda archeologického výzkumu dohled. Při kontrole staveniště 16. 6. 2009 byly vyhloubeny základové pasy a stržena svrchní část ornice. Na řezech pasů v jižní části stavby byly identifikovány dva archeologické objekty (obr. 2 a 3). Objekt 1 se rozprostíral vně i uvnitř stavby. Objekt 2 pokračoval pouze mimo prostor rodinného domu. Část objektu 1 zasahující pod budoucí dům byla ve dnech 17. 6. až 19. 6. 2009 prozkoumána standardními archeologickými metodami a poté kresebně a fotograficky zdokumentována. Rovněž byl odebrán vzorek na geobotanickou analýzu. Objekt 2 byl kresebně a fotograficky zdokumentován a ovzorkován. Výzkum byl uskutečněn pracovníky firmy Prospecto pod vedením autora článku. Zaměření bylo provedeno pouze do dokumentace stavby dodané od investora

Objekt 1 (obr. 3)

Druh obj.: jáma

Rozsah odkryvu: část uvnitř stavby

Tvar půdorysu: nepravidelný

Stěny: hladké, konkávní až přímé šikmé

Zlom ode dna: nepostřehnutelný

Dno: ploché se zahloubeninou

Narušení: pravděpodobně byl porušen objektem 2

Max. hloubka: 36 cm

Rozměry: 370 cm × nejméně 238 cm

Vrstvy: šedočerná jílovitohlinitá, stř. ulehlá

Podloží: okrové jílovitohlinité

Nálezy: 239 ks keramiky, 8 ks mazanice, 11 ks štípané industrie, 6 ks broušené industrie a 3 ks mlýnů.

Interpretace: hliník

Datace: kultura s vypíchanou keramikou

Objekt 2 (obr. 3)

Druh obj.: jáma

Rozsah odkryvu: vzorkování

Tvar půdorysu: –

Stěny: hladké, konkávní, konvexní až přímé šikmé

Zlom ode dna: nepostřehnutelný

Dno: konkávní

Narušení: pravděpodobně porušuje objekt 1

Max. hloubka: 45 cm

Rozměry: délka 108 cm

Vrstvy: šedoohnědá jílovitohlinitá, stř. ulehlá

Podloží: okrové jílovitohlinité

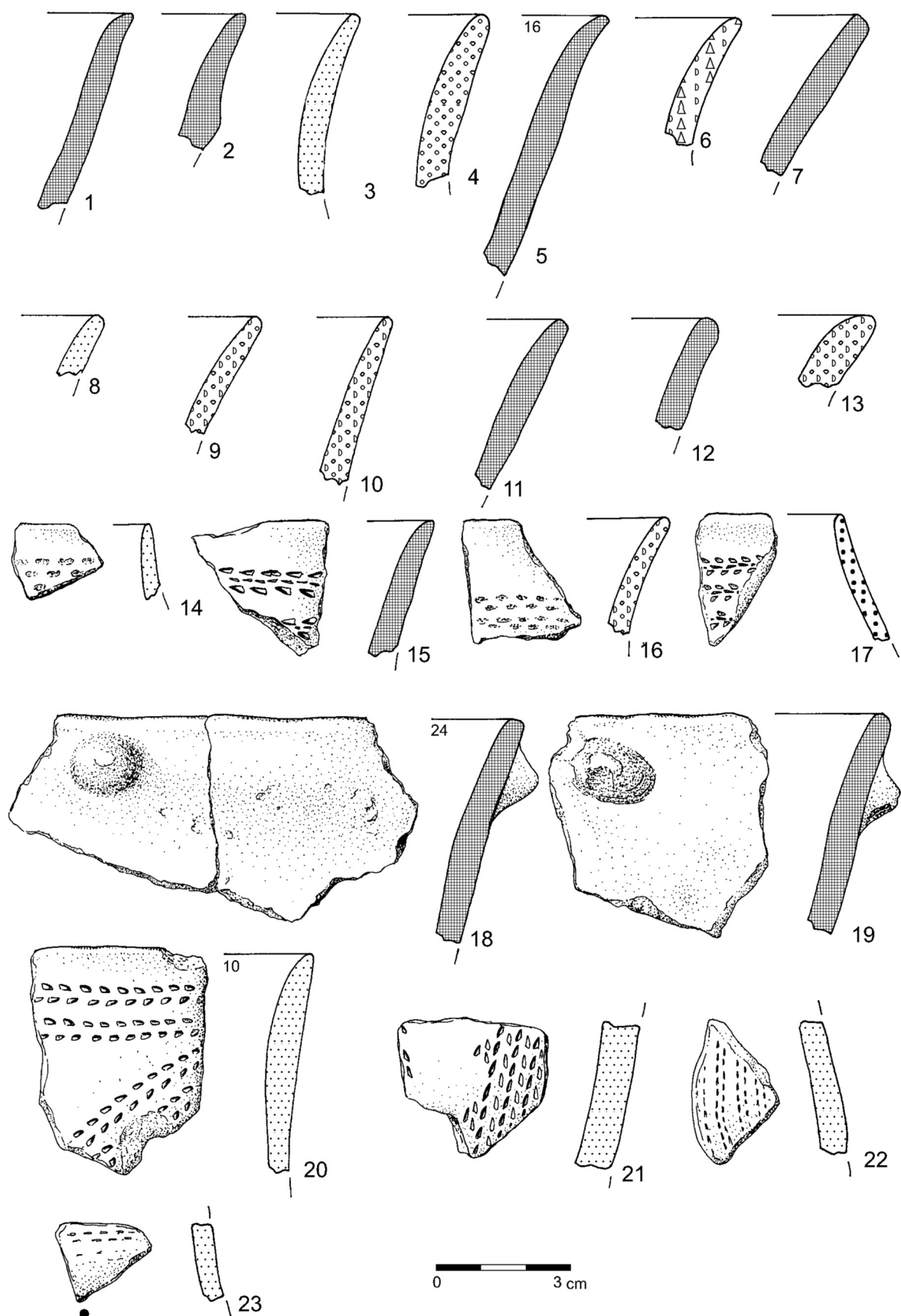
Nálezy: 2 ks keramiky (2 ks stěn o velikosti 0–3 cm) a 3 ks mazanice (bez otisků; s výraznou příměsí kamínků; velikost 1× 0–3 cm, 1× 3–6 cm, 1× 6–9 cm)

Datace: neolit (podle stratigrafie asi kultura s vypíchanou keramikou)

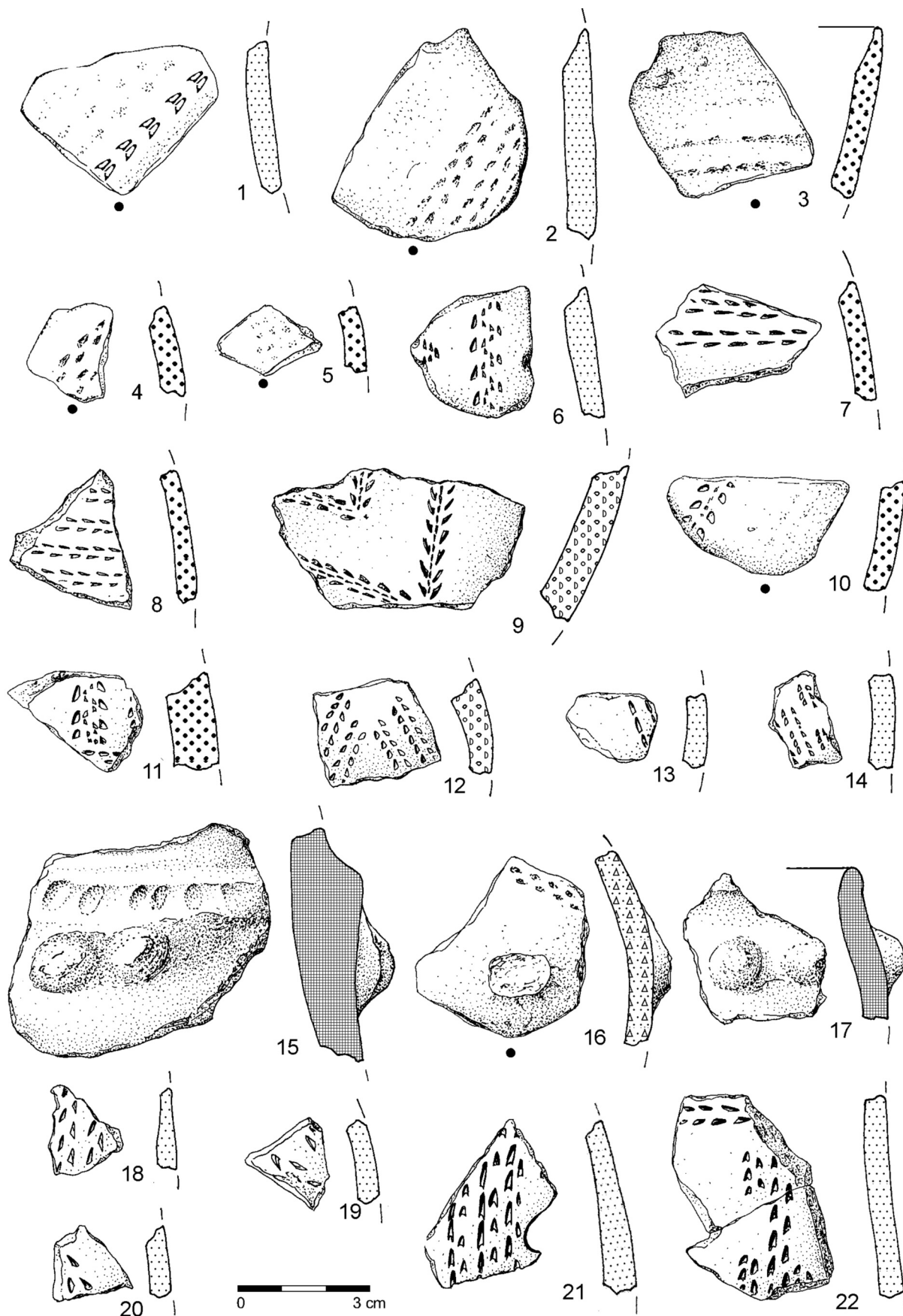
Rozbor keramiky z objektu 1

Celkově pracujeme s 239 zlomky keramiky. Podle velikosti převládají v souboru zlomky o délce 3–6 cm (138 ks). Hojně jsou ještě zastoupeny i zlomky o nejmenší velikosti (81 ks 0–3 cm). Větší jedinci se vyskytují již jen zřídka (17 ks 6–9 cm, 2 ks 9–12 cm a 1 ks 12–15 cm). Podle stavu zachování jednoznačně dominují stěny (199 ks) nad okraji (35 ks) a dny se stěnou (5 ks). Častý výskyt zakulacených den v tomto období však způsobil, že část den nebo den se stěnou je skryta mezi stěnami.

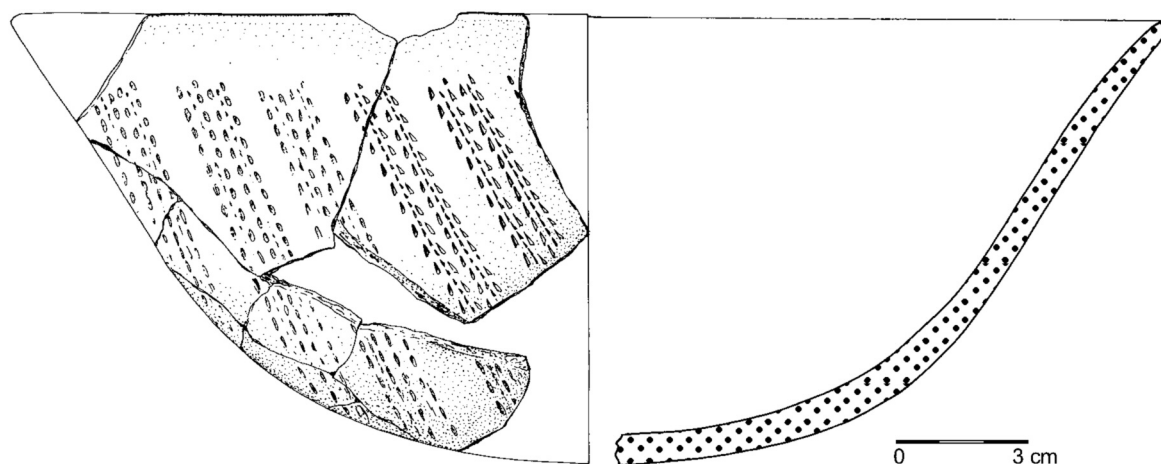
Malé rozměry naprosté většiny zlomků (viz výše) a výrazně setřený povrch a omleté hrany u podstatné části střepů značně znesnadňují (ne-li znemožňují) přesnější určení počtu jedinců. Kvůli porovnání s ostatními českými soubory kultury s vypíchanou keramikou jsme se o to přesto pokusili. U jemné keramiky pochází 80 zlomků z 60 jedinců, i když původní počet jedinců byl zcela jistě značně nižší. Výrazně převládá jemně plavený materiál (36 jedinců ze 44 zlomků) nad hrubě plaveným materiálem (21 jedinců z 27 zlomků). Už jen ojediněle se vyskytl plavený s kamínky (2 jedinci z 6 zlomků) a bahnitý (1 jedinec z 3 zlomků). V hrubém zboží je identifikace původního počtu ještě výrazně obtížnější, a to díky častějšímu výskytu několika barevných odstínů na jednotlivých nádobách, značně zkorodovaným povrchům valné části zlomků, podobné keramické hmotě a malé tvarové variabilitě. Nakonec se podařilo

Obr. 4. Nové Dvory (k. ú. Lážovice), okr. Beroun. Keramické nálezy z objektu 1. Popis keramického materiálu: drobné tečky – plavený jemný; výraznější tečky – plavený hrubý; drobné tečky a trojúhelníčky – plavený s kamínky; mřížkování – neplavený středně písčité; půlměsíčky a kolečka – neplavený hrubý; půlměsíčky a trojúhelníčky – neplavený s kamínky. 1 a 5 z jedné nádoby; 7, 11, 18 a 19 z jedné nádoby. Kresba I. Vajgllová

Obr. 5. Nové Dvory (k. ú. Lážovice), okr. Beroun. Keramické nálezy z objektu 1. 18–22 z jedné nádoby. Kresba I. Vajglová

Obr. 6. Nové Dvory (k. ú. Lážovice), okr. Beroun. Keramická mísa z objektu 1. Kresba I. Vajglová

identifikovat, s výše uvedenými výhradami, maximálně 58 jedinců ze 138 zlomků, a to poté, kdy jsme stranou nechali 21 drobných a omletých střípků.

Rozlišili jsme následující typy keramické hmoty: neplavený s kamínky (7 jedinců z 9 zlomků, 1 ks nepřirazen), neplavený hrubý (19 jedinců z 32 zlomků, 11 ks nepřirazen), neplavený středně písčité (20 jedinců z 58 zlomků, 8 ks nepřirazen), neplavený písčité (7 jedinců ze 17 zlomků, 1 ks nepřirazen), neplavený písčité s kamínky (5 jedinců z 22 zlomků).

Zatímco na většině lokalit kultury s vypíchanou keramikou na Hořovicku dominuje neplavený s kamínky a neplavený písčité materiál, v tomto souboru je nejvýrazněji zastoupen neplavený středně písčité materiál (34,5 %; má menší zastoupení písku než typické neplavené písčité těsto) a neplavený hrubý materiál (32,7 %).

Jemné zboží má většinou černošedou barvu. U hrubého zboží převládá hnědookrová až hnědá barva, málo se objevuje šedá, světle hnědá, černá a kombinace světle hnědé s černou. Úpravě povrchu nebyla věnována pozornost kvůli několikrát zmiňované výrazné korozi.

Velká fragmentárnost keramického materiálu způsobila, že můžeme sledovat zastoupení tvarů pouze podle okrajů a jedné větší části nádoby. V jemném zboží se na jejich základě podařilo identifikovat čtyři mísy (*obr. 4:20; 5:3; 6:1* a 1 ks nekreslen) a jednu hruškovitou nádobu (*obr. 4:17*). Výrazně vykloněný okraj náleží hruškovité nebo pohárovité nádobě (*obr. 4:3*). Zbylých pět drobných okrajů (nekresleno) nelze připsat konkrétním tvarům. V hrubém zboží náleží většina okrajů (18 jedinců ve 25 zlomcích) kotlovitým/hrncovitým/pohárovitým tvarům bez možného bližšího rozlišení. Bezpečně byly identifikovány pouze dvě mísy (*obr. 4:1, 5, 10; 4:1* a 5 pochází z jedné nádoby). Stěna s prstovanou páskou a pupkem zřejmě patří kotlovité nádobě (*obr. 5:15*).

Technická ornamentace dominuje u hrubé keramiky. Celkově bylo identifikováno osm pupků: dva kulaté (*obr. 4:18*) a jeden oválný (*obr. 4:19*) z jednoho jedince, dále dva oválné, jeden kulatý, promáčknutý oválný (*obr. 5:15*) a dvojice kulatých pupků (*obr. 5:17*). Kromě pupků se objevuje poškozený výčnělek, prstovaná páska (*obr. 5:15*), nevýrazná promáčkávaná lišta (*obr. 4:2*) a značně zkorodovaná lišta. U jemné keramiky byl zachycen pouze jeden poškozený pupek na výduti (*obr. 5:16*).

Vypíchanou výzdobu jsme zaznamenali u 35 jedinců (na 43 zlomcích). U sedmi kusů se kvůli silně zkorodovanému povrchu nepodařilo určit způsob vypíchané výzdoby. Ty nezapočítáváme do statistické analýzy. Pracujeme tak s 28 jedinci. Jednoznačně převažuje zdobení dvojhrotým nástrojem, a to technikou střídavého dvojpichu (20 ks – 71,4 %) s dominací středního dvojpichu (16 ks – 57,1 %) nad malým (3 ks – 10,7 %; *obr. 4:23; 5:4, 8*) a drobným (1 ks – 3,6 %; *obr. 4:22*). Hojně je zastoupen i střídavý trojpich (5 ks – 17,9 %; *obr. 4:15, 17; 5:9, 10; 6*). Již jen ojediněle se objevil střídavý čtyřpich (2 ks – 7,1 %; *obr. 5:6, 11*) a řada jednoduchých dvojpichů, která doprovází zcela setřenou, neurčitelnou výzdobu (1 ks – 3,6 %; *obr. 5:1*).

Hlavní výzdobný motiv byl bezpečně identifikován pouze na dvou zlomcích. Na míse máme šikmé pásy (*obr. 6*) a na zlomku stěny krokvice (*obr. 5:12*). Typický výzdobný motiv kultury s vypíchanou keramikou – pás pod okrajem nádob – byl zachycen na sedmi zlomcích.

Na základě přítomnosti trojpichu a čtyřpichu ve výzdobě a výrazně profilovaných okrajů hrubého zboží můžeme celý soubor datovat do IV. fáze vypíchané keramiky. Podle srovnání s dalšími soubory IV. fáze (*Zápotocká 2001, 54–57*) řadíme celek spíše do její starší části IVa.

Ostatní nálezy z objektu 1

Mazanice

8 ks. Velikost: 4 ks 0–3 cm, 4 ks 3–6 cm. Všechny kusy mají výraznou příměs drobných kamínků. Barva převládá oranžová, růžová až světle hnědá. Otisky konstrukčních prvků nebyly zjištěny. Zdá se, že 3–4 kusy mají nahrubo upravenou jednu stěnu. Silně omletý povrch však značně stěžuje identifikaci. Původ (konstrukce staveb nebo výmaz ohniště/pece) všech zlomků mazanice je nejasný.

Štípaná industrie

1. Popis: celá čepel s ventrální, pravolaterální retuší z bavorského deskovitěho rohovce typu Abensberg-Arnhofen (obr. 7:1); délka: 57 mm; šířka: 12 mm; síla: 5 mm; hmotnost: 4 g; kůra: 50–75 % povrchu; patka: bodová; dorzální redukce: ne; opotřebení: na obou bocích.

2. Popis: celá čepel z bavorského deskovitěho rohovce typu Abensberg-Arnhofen (obr. 7:2); délka: 48 mm; šířka: 10 mm; síla: 4 mm; hmotnost: 2 g; kůra: 25–50 % povrchu; patka: upravená jedním úderem; dorzální redukce: ano; opotřebení: na jednom boku.

3. Popis: čepel s ulomenou terminální částí z bavorského deskovitěho rohovce typu Abensberg-Arnhofen (obr. 7:3); délka: 44 mm; šířka: 16 mm; síla: 5 mm; hmotnost: 5 g; kůra: 10–25 % povrchu; patka: přirozená; dorzální redukce: ano; opotřebení: ne.

4. Popis: bazální část čepele z bavorského deskovitěho rohovce typu Abensberg-Arnhofen; délka: 16 mm; šířka: 15 mm; síla: 5 mm; hmotnost: 2 g; kůra: 10–25 % povrchu; patka: upravená jedním úderem nebo přirozená; dorzální redukce: ano; opotřebení: ne.

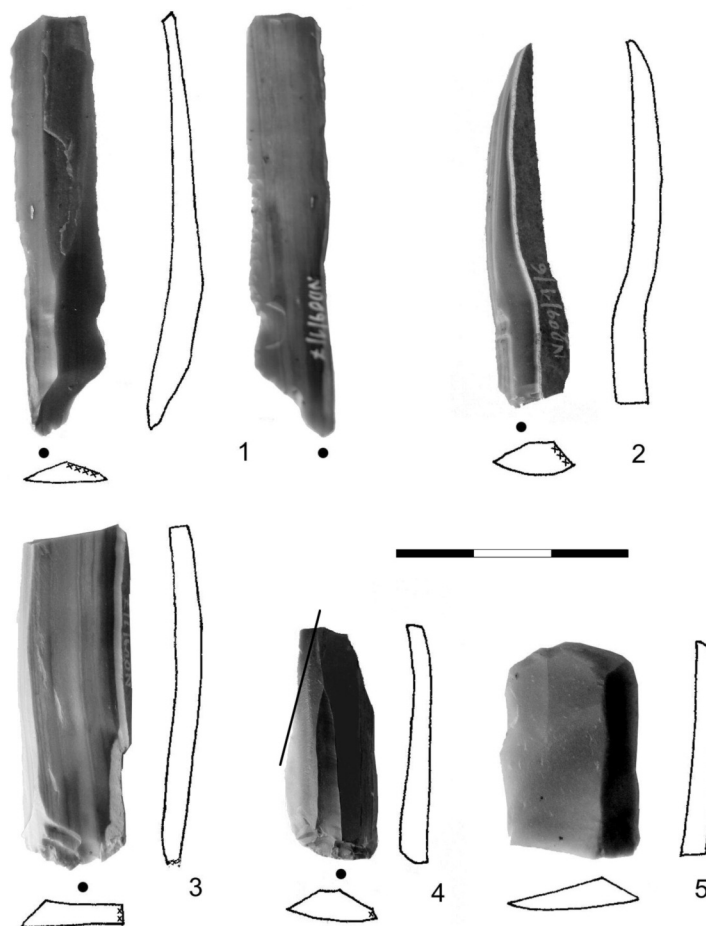
5. Popis: celá čepel s šikmou koncovou retuší z bavorského deskovitěho rohovce typu Abensberg-Arnhofen (obr. 7:4); délka: 30 mm; šířka: 12 mm; síla: 4 mm; hmotnost: 1 g; kůra: 1–10 % povrchu; patka: přirozená; dorzální redukce: ano; opotřebení: srpový lesk na jednom boku.

6. Popis: škrabadlo na čepeli s ulomenou terminální i bazální částí ze silicítů glacienních sedimentů (obr. 7:5); délka: 28 mm; šířka: 19 mm; síla: 4 mm; hmotnost: 3 g; kůra: ne; patka: nedochovaná; dorzální redukce: nedochovaná; opotřebení: na jednom boku a na škrabadle.

7. Popis: bazální část čepele ze silicítů glacienních sedimentů; délka: 11 mm; šířka: 9 mm; síla: 2 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: bodová; dorzální redukce: ano; opotřebení: ne.

8. Popis: bazální část čepele ze silicítů glacienních sedimentů; délka: 16 mm; šířka: 20 mm; síla: 4 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: upravená jedním úderem; dorzální redukce: ano; opotřebení: na obou bocích (na pravém boku pravděpodobně jemná dorzální retuš).

9. Popis: celý preparační ústěp z bavorského deskovitěho rohovce typu Abensberg-Arnhofen; délka: 17 mm; šířka: 25 mm; síla: 5 mm; hmotnost: 1 g; kůra: 10–25 % povrchu; patka: upravená jedním úderem; dorzální redukce: ano; opotřebení: ne.

Obr. 7. Nové Dvory (k. ú. Lážovice), okr. Beroun. Štípaná industrie z objektu 1

10. Popis: celý preparační ústěp ze silicítů glacienních sedimentů; délka: 23 mm; šířka: 12 mm; síla: 4 mm; hmotnost: 1 g; kůra: 1–10 % povrchu; patka: bodová; dorzální redukce: ne; opotřebení: ne.

11. Popis: tříška (odpad z výroby) z bavorského deskovitěho rohovce typu Abensberg-Arnhofen; délka: 19 mm; šířka: 6 mm; síla: 2 mm; hmotnost: 1 g; kůra: ne; patka: neurčena; dorzální redukce: ne; opotřebení: ne.

Mlýny

1. Popis: větší část horního mlýnu (obr. 8:1); typ: 710 (podle Pavlí – Rulř 1991, 340); délka: 149 mm; šířka: 112 mm (celá); výška: 35 mm (celá); hmotnost: 958 g; surovina: křemenný pískovec; povrch: boky i podstava poměrně pečlivě upraveny piketáží nebo hrubým broušením; poznámka: pracovní plocha má podélně konkávní a příčně konvexní profil. Za určení kamenné suroviny mlýnů a broušené industrie náleží dík B. Šreimové.

2. Popis: zlomek boku s částí mlecí plochy; typ: –; délka: 79 mm; šířka: 66 mm; výška: 38 mm (dochovaná); hmotnost: 180 g; surovina: křemenný pískovec; povrch: bok otlučen a podstava upravena piketáží (nebo hrubým broušením); poznámka: –.

3. Popis: zlomek boku; typ: –; délka: 85 mm; šířka: 25 mm; výška: 52 mm; hmotnost: 83 g; surovina: křemenný pískovec; povrch: otlučen a upraven piketáží (nebo hrubým broušením); poznámka: –.

Broušená industrie:

(popis podle *Stolz – Korený – Šrein – Šreinová 2009*)

1. Popis: zlomek vrтанého nástroje (*obr. 8:3*); typ: –; zachování: část 22 nebo 33; délka: 43 mm; šířka: 14 mm; výška: 52 mm (dochovaná); hmotnost: 57 g; průměr vývrtu: –; surovina: amfibolový rohovec typu Jistebsko; povrch: vybroušen; hrana ostří: –; poznámka: –.

2. Popis: část vrтанého nástroje; typ: –; zachování: část 13; délka: 108 mm; šířka: 23 mm; výška: 29 mm (dochovaná); hmotnost: 112 g; průměr vývrtu: –; surovina: amfibolový rohovec typu Jistebsko; povrch: vybroušen; hrana ostří: –; poznámka: vývrt má pečlivě zabroušený konec. Týl je druhotně (poměrně nepečlivě) vybroušen. Není tedy vyloučeno, že došlo k sekundární úpravě nástroje.

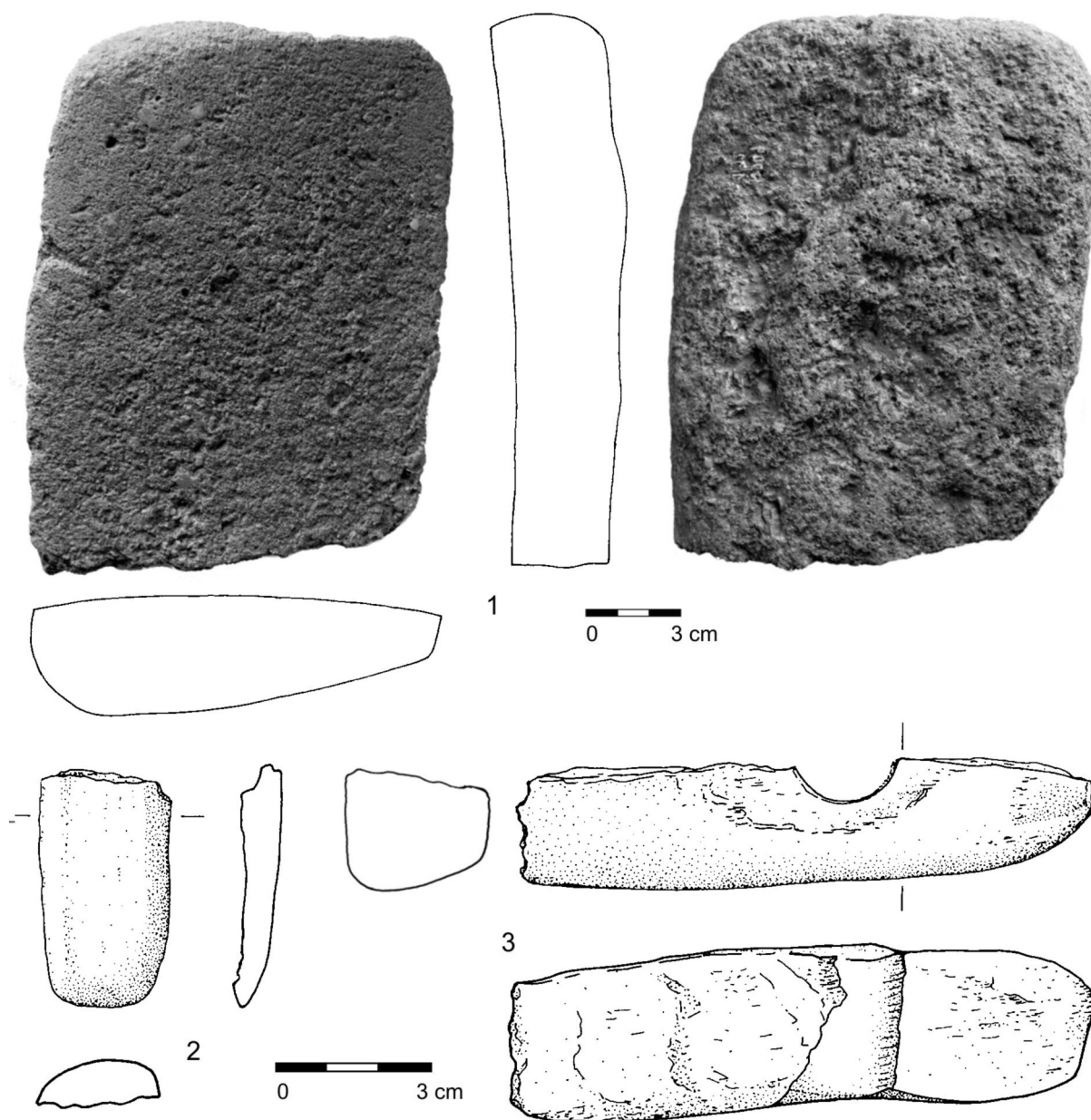
3. Popis: část nástroje vyrobená z většího artefaktu (*obr. 8:2*); typ: –; zachování: –; délka: 45 mm; šířka: 8 mm; výška: 25 mm; hmotnost: 15 g; průměr vývrtu: –; suro-

vina: amfibolový rohovec typu Jistebsko; povrch: vybroušen; hrana ostří: ostrá, nepoškozená; poznámka: pravděpodobně bok vrтанého nástroje, který by druhotně využit na výrobu malé kopytovité sekerky. Odštipnutá plocha byla zabroušena jen lehce. Ostří bylo vybroušeno pečlivě. Sekundární nástroj byl asi zničen přeražením zhruba v polovině své délky.

4. Popis: celý vývrtek; průměr: 14 a 20 mm; výška: 29 mm; hmotnost: 18 g; surovina: amfibolový rohovec typu Jistebsko.

5. Popis: ústěp suroviny; délka: 49 mm; šířka: 21 mm; výška: 7 mm; hmotnost: 8 g; surovina: amfibolový rohovec typu Jistebsko.

6. Popis: ústěp suroviny; délka: 36 mm; šířka: 27 mm; výška: 8 mm; hmotnost: 10 g; surovina: amfibolový rohovec typu Jistebsko.

Obr. 8. Nové Dvory (k. ú. Lážovice), okr. Beroun. Mlýn (1) a broušená industrie (2–3) z objektu 1

ZÁVĚR

Při záchranném výzkumu na stavbě rodinného domu v Nových Dvorech (k. ú. Lážovice) v roce 2009 byla prozkoumána část objektu kultury s vypíchanou keramikou a na řezu zdokumentován další neolitický objekt. Zkoumaný objekt 1 poskytl běžný soubor nálezů keramiky a kamenné industrie. Na základě rozboru keramiky ho můžeme zařadit do IV. fáze kultury s vypíchanou keramikou. Funkčně ho můžeme interpretovat jako hliník.

Výsledky výzkumu potvrzují, že i východní část Hostomické kotliny (okolí Nových Dvorů, Osova a Vižiny) byla v neolitu standardní součástí neolitického osídlení Hořovicka. Doposud jsme odsud znali pouze drobné soubory z povrchových průzkumů (lokalita Lážovice VI z úvodního přehledu a další naleziště u Vižiny, *Stolz – Matoušek 2006*, 228) a náhodné nálezy (osídlení kultury s lineární keramikou u Osova, *Stolz – Matoušek 2006*, 225).

LITERATURA

- Břicháček, P.* 1986: Římské osídlení mezi Berounkou a Vltavou. Nепublikovaná diplomová práce. FF UK Praha.
- Maličský, J.* 1959: Knovízský kultovní objekt v Lážovicích, *Acta Universitatis Carolinae* 3, 159–166.
- Maličský, J.* 1960: Sídliště v Lážovicích, *Archeologické rozhledy* 12, 27–37, 51–53.
- Maličský, J.* 1962: Halštatské mohyly v Lážovicích, *Archeologické rozhledy* 14, 145–152, 161–163.
- Maličský, J.* 1967: Sídliště v Lážovicích, okr. Beroun, *Archeologické rozhledy* 19, 34–36, 39–43.
- Matoušek, V.* 1985: Lážovice, okr. Beroun, *Výzkumy v Čechách 1982–83*, 78.
- Paolů, I. – Rulf, J.* 1991: Stone industry from the Neolithic site of Bylany, *Památky archeologické* 82, 277–365.
- Sláma, J.* 1977: Mittelböhmen im frühen Mittelalter I. Katalog der Grabfunde. *Praehistorica* 5. Praha.
- Stolz, D.* 2003: Povrchové sběry na Hořovicku v letech 1990–2001 a starší neevidované akce, *Výzkumy v Čechách 2001*, 327–407.
- Stolz, D. – Matoušek, V.* 2006: Berounsko a Hořovicko v pravěku a raném středověku. Hořovice.
- Stolz, D. – Korený, R. – Šrein, V. – Šreinová, B.* 2009: Broušená industrie z Plešivce, *Archeologie ve středních Čechách* 13, 557–563.
- Zápotocká, M.* 2001: Loděnice, okr. Beroun. Objekty z doby kultury s vypíchanou keramikou a začátek fáze StK IVb, *Archeologie ve středních Čechách* 5, 41–105.

A NEW SETTLEMENT OF THE STROKED POTTERY CULTURE NEAR NOVÉ DVORY, CADASTRAL AREA OF LÁŽOVICE, BEROUN DISTRICT

In 2009, during a rescue excavation accompanying the construction of a family house in Nové Dvory (cadastral area of Lážovice, Beroun District), a part of a feature belonging to the Stroked Pottery culture was investigated and the profile of another Neolithic feature was documented. The investigation of feature 1 yielded a common assemblage consisting of pottery and stone industry. On the basis of analysis of the pottery, we can classify this feature as belonging to phase IV of the Stroked Pottery culture. It can be functionally interpreted as a clay pit. The results of the investigation confirm the hypothesis that the eastern part of the Hostomice basin was a standard part of the Neolithic settlement of the Hořovice region, too.

Fig. 1. Section of a map showing the place of excavation

Fig. 2. Section of a cadastral map showing the construction site and the investigated features

Fig. 3. Ground plans and cross sections of features 1 and 2

Fig. 4–6. Ceramic finds from feature 1

Fig. 7. Chipped stone industry from feature 1

Fig. 8. Quern (1) and polished stone industry (2–3) from feature 1

DANIEL STOLZ

ÚSTAV ARCHEOLOGICKÉ PAMÁTKOVÉ PÉČE STŘEDNÍCH ČECH, NAD OLŠINAMI 3/448, 100 00 PRAHA 10

daniel.stolz@uappsc.cz